

Barnlitteraturforskningens arkeologi

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:sbi-39>

Citation: *Nordic Journal of ChildLit Aesthetics*, Vol. 2, 2011 DOI: 10.3402/blft.v2i0.5827

Abstract: Criticism of children's literature is not, although it too often may seem so, a phenomenon of the later half of the 20th century. The contradiction between didactics and aesthetics, for many established as an axiom in modern children's literature research, has been contra productive when it comes to differences between older and modern literature. While older has become representative for the didactic, the simple and the single-minded, modern has become representative for the aesthetic, the complex and the multifold (the ambiguous). Beginning with an analysis of the very early research in the field of children's literature, the article points at several inconsistencies in the principles of later research. A presentation of international studies of importance for later surveys and historical works, among them the American scholar William Sloane and his comparative studies of children's literature in the 17th and 20th centuries, is conducted in order to contextualise links between different kind of historical perspectives on literature, art and childhood. The bottom-line is what primarily counts in the history of research. Paradigms in some works easily get the status of established truths and are passed on without discussion, while others simply vanish from the bibliographies without comments.

On basis of an extensive material of texts, theories and pictures (comparisons with pictorial art are taken in) the article analyses from a constructional perspective long lived assumptions and paradigms and argues for a new methodology – the archaeology of children's literature research – that includes both the research itself and the researcher. Examples from recent research (Penny Brown, Beverly Lyon Clark, Marah Gubar) clearly show that contextualising literature within history, criticism and debate may result in new and corrective approaches. Motifs, passions and goals of the researcher are all part of the research. Self-reflection is the central keyword.

Keywords: criticism of children's literature, history of children's literature, childhood, didactics, aesthetics, research, paradigm, context, self-reflection.

Min utgångspunkt är ett stycke ur en studie om barnlitteratur i England och USA under 1600-talet, *Children's books in England & America in the seventeenth century*, av den amerikanske forskaren William Sloane. I första kapitlet av sin tvådelade undersökning frågar han sig vilka typer av böcker som skrevs för 1600-talets barn och konstaterar:

Speaking broadly, I know no kinds of children's books published today which were not also published in the seventeenth century: fiction, biography, religious manuals, poetry, books of good advice, animal stories, travels, history – all these and riddles, fables, nursery rhymes, fairy tales and picture books as well, to say nothing of the *New England Primer* and its predecessors (Sloane 1955, 4f).

Jämförelsen är intressant eftersom forskaren uppenbarligen inte skriver under på det motsatsaxiom som mycket modern barnlitteraturforskning gjort till en ledprincip. Det vill säga slitningen mellan didaktik och estetik där en äldre litteratur fått representera didaktiken (det belärande) och en modernare litteratur estetiken (det konstnärliga). I förlängningen har man därmed sett en förskjutning från det belärande till det konstnärliga (Westin 2002, 137). Sloane menar att barnlitteratur skrivs inom likartade genrer oavsett om den kan dateras till 1600-tal eller till 1900-tal. Sedan kan den anta olika uttrycksformer beträffande exempelvis innehållet. Hans genrehistoriska perspektiv har fått betydelse för många senare översikter och referensverk. Ett illustrativt svenskt exempel är det stora trebandsverket *Ord & bilder för barn och ungdom*, utgivet i brytningen mellan 1980- och 1990-tal, som historiserar barn- och ungdomslitteraturen genom dess genrer. Varje genre har sitt kapitel eller avsnitt, från religiös litteratur till olika typer av ungdomslitteratur. Den första volymen *Barnlitteraturen* (1990) innehåller kapitel om "Fabler", "Rim och ramsor, visor och vers", "Sagor", "Fantastiska berättelser", "Djurberättelser", "Realistiska berättelser", "Faktaböcker" samt ett kapitel om "Barnbokens bilder".

Sloanes bok utkom 1955 och tillhör en tidig men faktiskt rik era av barnlitteraturforskning som producerade flera grundläggande studier. På det anglosaxiska området räknas F. J. Harvey Dartons *Children's books in England: five centuries of social life* (1932) som ett första auktoritativt verk, men forskare av olika slag var verksamma på fältet. E.M. Field gav ut *The child and his book: some account of the history and progress of children's literature in England* så tidigt som 1891. Notera att barnets kön är manligt, men författaren är faktiskt en kvinna,

Louise Frances Story Field. Den amerikanske tidningsutgivaren, essäisten och barnboksförfattaren Horace E. Scudder gav ungefär samtidigt ut *Childhood in literature and art: with some observations on literature for children. A study*. En tes är att det finns en korrespondens mellan skildringar av barndom i litteraturen och litteraturen för barn, ett perspektiv som senare analyserats av forskare som Georg Boas i *The cult of childhood* (1966) och Seth Lerer i hans läsarhistoriskt inriktade *Children's literature* (2008). Lerer hävdar redan i första meningen att så länge det funnits barn (och därmed barndom) har det funnits barnlitteratur: "Ever since there were children, there has been children's literature" och fortsätter: "The history of children's literature is inseparable from the history of childhood" (Lerer 2008, 1). Av naturliga skäl kan han inte underbygga sin ståndpunkt med några omedelbara exempel. Scudder tar däremot tjuren vid hornen och startar med den grekiska litteraturen (Odyssén) för att vandra framåt i historien. Han slutar vid H.C. Andersen. Horace E. Scudders bok utkom 1894.

Det är, menar jag, verkligen väsentligt att understryka att forskning och studier om barnlitteratur i olika former inte är något nyare fenomen, särskilt inte i internationellt perspektiv. Med nyare menar jag de sista femtio åren, från omkring 1960. Men vilka frågor behandlades inom den tidiga forskningen? Kartläggning och historieskrivning var naturligtvis viktigt, men det fanns även starka ambitioner att läsa och analysera texter och utgivning. Sloane har ett dubbelt syfte med sin studie: dels att ge en översikt över 1600-talets barnlitteratur och dels att förteckna seklets utgivning i en kommenterad bibliografi. Målet för den inledande översikten, kallad "The History", är att utforska vilka böcker som skrevs för 1600-talets barn, varför de skrevs och hur de lästes: till exempel vilka som rekommenderades och vilka som förbjöds. Med andra ord studerar han barnboken som fenomen och händelse under en specifik period. Han inkluderar barnbokens performativa funktion: textens förhållande till läsaren och läsarens upplevelse av texten, vilket han beskriver i påfallande moderna termer.

Den andra delen av hans studie består av en s.k. "checklist", en kommenterad bibliografi av utgivningens 261 böcker. Dessutom återges i faksimil en barnbokskatalog tryckt 1710, avseende kristna barnböcker (den första tryckta barnbokskatalogen enligt Sloane). Katalogens försättsblad ger information om vilken typ av böcker som förtecknas och hur de ska distribueras: det handlar om "good and useful Books" avsedda att skänkas till "Young persons by their Parents". Nyckelorden är "good", "useful", "parents". Intentionerna

kan knappast göras mer tydliga. Här finns således inga spår av någon "hidden adult", med Perry Nodelmans terminologi (Nodelman 2008).

Sloane hade stor betydelse för Göte Klingberg, vår svenske nestor, som i sin tur haft betydelse internationellt. Klingbergs doktorsavhandling *Svensk barn- och ungdomslitteratur 1591-1839* (1964) är strukturerad enligt Sloanes modell, vilket undertiteln också upplyser om: "En pedagogikhistorisk och bibliografisk översikt". Historik och bibliografi. Tidsperspektiven är olika, Sloanes undersökning behandlar endast ett sekel, men en jämförelse visar klart vad den amerikanske forskarens bok om 1600-talets barnlitteratur betytt för den svenske pedagogikhistorikern, i förlängningen också för svensk (och nordisk) forskning post-Klingberg. Att läsa barnlitteraturen genom dess genrer var Klingbergs princip och hans diskussion av vilka texter som kan klassificeras som barnlitteratur handlar, liksom hos Sloane, om definitionens kriterier. (En välkänd, för många uttjatad, men likväl ständigt aktuell frågeställning.) Historiskt sett är begrepp som "barnbok" och "ungdomsbok" opålitliga, både för kategoriseringar och för olika typer av urval. Det säger sig självt att begreppets innebörd beror på användarens kontext, även om ett sådant synsätt inte helt slagit igenom. Inom forskningen är och förblir innebörden skiftande trots alla försök till kodande bestämningar och den görs olika beroende på syften och ambitioner.

Men min poäng hör inte ihop med definitionsfrågan utan med vilken forskning vi har bakom oss och vilken forskning vi bygger vidare på och/eller ställer oss i motsats till. Forskningsparadigm kan vidareföras utan att egentligen diskuteras och tidigare forskning kan ha betydelse för historieskrivning och analyser fast man inte alltid är medveten om det. Flera tidiga forskningsinsatser har sjunkit undan, glömts och strukits ur referenslistorna. Så saknar ett större verk som *Children's literature: an illustrated history* (1995) viktiga namn i litteraturförteckningen (exempelvis Field och Scudder) och det är detta verk tyvärr inte ensamt om. När man läser svenska översikter kan man ibland bibringas uppfattningen att Göte Klingberg är den ende som har sysslat med äldre barnlitteratur, också i ett internationellt sammanhang. Det namn som någon gång nämns är F. J. Harvey Darton, som exempelvis upptas i litteraturförteckningen till *Barnlitteraturen*.

Denna freudianska bortträngningsmekanism implicerar – allmänt sett – en motsägelse. Den kan böttna i forskarens eviga önskan om att skriva nytt och att vara originell, en akademisk form av "anxiety of influence", ett uttryck som Harold Bloom lanserat för

att beskriva författarens vilja till originalitet (Bloom 1973), men jag tror att det beror på något mer grundläggande: en förlorad kunskap. Det finns föreställningar som lever vidare utan att bli motsagda. "Most cultural historians agree that children's literature, as we recognise it today, began in the mid eighteenth century and took first hold in Britain", heter det i en uppsats om "The origins of children's literature" i *The Cambridge companion to children's literature*, utgiven 2009 (Grenby 2009, 4). Uppsatsen ger exempel på tidigare utgivningar och avsteg från denna summering, men författaren håller sig huvudsakligen på brittisk mark. Ibland kan man också bibringas föreställningen att litteratur för barn befunnit sig i ett didaktiskt mörker (didaktiskt imperativ är den vanliga terminologin) fram till 1800-talets början. I inledningen till *A critical history of french children's literature* (2008) framhåller därför Penny Brown att föreställningen om att barnlitteratur i egentlig mening inte existerar förrän på 1800-talet upprepats så många gånger i franska översikter att den blivit ett axiom. Med hennes ord: "the view that children's literature only really began in the nineteenth century, is a judgement repeated so often that it has seldom been interrogated" (Brown 2008, 1, didaktiskt imperativ, 5). Själv inleder hon sin franska barnlitteraturhistoria år 1600.

Det har utkommit flera intressanta studier om äldre litteratur som justerar tidigare indelningar, uppdelningar och gränsdragningar, inte minst ur ett didaktiskt-estetiskt perspektiv. Forskare som Penny Brown, Beverly Lyon Clark och andra arbetar med nya sätt att se på historieskrivning och tidigare forskning av exempelvis sloansk typ. Metodiken kan beskrivas som en typ av kontextuell differentiering, där man inte bara inkluderar olika typer av historisk forskning utan söker sig till ursprungliga källor: samtida kritik, essäistik, debatt osv. Det är en differentieringsmodell som baserar sig på att urskilja motsägelsefullheter, inkonsekvenser, avvikelser.

Här vill jag föra in en jämförelse med bildkonsten. Bildkonstens framställning av barn genom den västerländska historien har studerats av många forskare. En del menar att barn förr framställdes som små vuxna, vilket skulle bevisa att barn inte fick vara barn och framför allt, att barndomen är en sen uppfinning (Philippe Ariès). Andra menar att bilden av barnet inte enbart ska ses som en åter spegling av en verklighet. Bilderna kan ses som kreativa konstruktioner, som representationer av barndom, en speciell period av mänskligt liv, till och med emblematiskt för mänskliga villkor överhuvudtaget – inte illustrativt utan funktionellt. Som Karin Sidén understryker i sin intressanta avhandling *Den ideala barndomen*, som

Ill. 1 Dirck Hals. *A boy and a girl playing cards*, 1631.

behandlar ikonografi och funktion i stormaktstidens barnporträtt, visar man barnet i dess kommande vuxenroll, dvs. inte hur det *var* utan hur det skulle *bli* (Sidén 2001, 114). Porträtten skildrar barnet i en framtida roll, ungefär som i uppfostringslitteratur, exempelvis furste- eller jungfruspeglar.

Det finns, som forskningen visat, många äldre bilder av barn som visar ett varande som barn istället för ett blivande som vuxen. Under 1700-talet avbildade exempelvis genremålare som Jean-Baptiste Chardin (Frankrike) och Pehr Hilleström (Sverige) lekande barn och barn hade också avbildats i lekande situationer långt tidigare (Sidén 2008, 25ff, Langmuir 2006). Som exempel använder jag den holländske konstnären Dirck Hals målning "En flicka och en pojke spelar kort" (1631) (Ill. 1). Den visar två barn inbegripna i ett kortspel, skildrat som ett spel på lika villkor, en lek. Den är utan förväntningar om några framtida roller. Bägge barnen är förmodligen

runt sex-sju år. De framställs verkligen som barn i en viss ålder: en markör är att flickan tappat mjölkänderna. De njuter av spelet och har roligt, synbarligen mest flickan. Hon visar upp ett spader ess och skrattar mot betraktaren.¹ Bilden uttrycker en icke-ordning värd att uppmärksamma: han sitter på golvet, hon på en barnstol och det ligger kort utströdda på golvet. Det finns ingen säker genushierarki, inte heller någon egentlig bestämning av tidens barnhistoriska kontext. Om vi omskapande miljön och bytte kläder på barnen kunde målningens avbildade situation göras likadan idag.

Det ger en parallell till Sloanes tes om vad vi kan kalla genrekontinuitet, att samtidens barnlitterära utgivning (hos Sloane 1950-talet) genremässigt sett också finns på 1600-talet. Flera historiska forskare, bl.a. den svenska historikern Eva Österberg, menar också att man mer bör se till likheter än till olikheter i hur man förhåller sig till barn förr och hur man förhåller sig till barn i den egna samtiden (Österberg 1995, 109–116). Forskning om barnlitteratur har ofta ställt äldre barnlitteratur (ungefär från 1800-talet och bakåt) i ett motsatsförhållande till en senare barnlitteratur i syfte att beskriva en förändring till något mer utvecklat, barntillvänt, modernt och nytt. Många av vår tids forskare, som Perry Nodelman, Barbara Wall och andra, menar att barnlitteratur utvecklats mot större komplexitetsgrad och potential till mångtydighet: i stora drag en förändring från det belärande till det mer uttalat estetiska. Men idén om barnlitteraturens tilltagande esteticering är inte specifik för vår tid. Den anglosaxiska 1600-talet kan utifrån sin tidskontext uppvisa idéer av liknande slag, i alla fall enligt Sloane.

Barnlitteraturen består av texter och det finns all anledning att fråga sig vad som kännetecknar en texts sätt att vara när man talar om barnlitteratur i generella termer. Jag har i tidigare sammanhang hämtat en liknelse från Jacques Derrida och vill återvända till den här (Westin 2000, 5–9). Derrida har liknat skriften (*l'écriture*) vid ett föräldralöst barn. Liksom orden kan fly våra avsikter, kan texten (skriften) fly från sin upphovsman/kvinna. Det kan ge ett intressant perspektiv på synen på barnlitteratur, dvs. om vi talar om en motsättning mellan en text och dess författare. Den föräldralöshet som Derrida beskriver kan verka svårfunnen i barnlitterära sammanhang. Texten är inget föräldralöst barn, utan vårdas – eller snarare vaktas – tvärtom av många olika föräldrar. Förlagskatalogen från 1710 är ett tydligt exempel: "*The Young Christian's library: Or, a Collection of Good and Useful Books Proper to be given to Young Persons by their Parents [...]*" (Sloane 1955, del III, opag., min kurs). Om man (metaforiskt) skulle sprida föräldraskapet på olika kategorier

kan man dela in det i följande grupper: biologisk förälder (författaren och illustratören), styv- eller adoptivförälder (förläggaren), förmyndare (det läsande barnets föräldrar, lärare eller andra förmedlare). Beverly Lyon Clark har för sin del talat om "gate-keepers" (Clark 2003). Att texten under dessa omständigheter skulle kunna fly sin upphovskvinna/man kan te sig svårt, men möjligheten finns. Andra litteraturkategorier författas naturligtvis också av författare och förläggs av förläggare, men omfattas vanligen inte av samma bevakningspotential. De vaktas inte med samma intensitet och står oftast inte under några förmyndare. De kan med andra ord bli "föräldralösa" och fly sin författare.

Liknande tankar (utan anknytning till Derrida) utvecklas i en revisionistisk analys av förutsättningarna för det som inom engelsk barnlitteraturhistoria kallas "The Golden Age". Marah Gubars *Artful dodgers: reconceiving the golden age of children's literature* (2009) analyserar texter av författare som Stevenson, Carroll, Nesbit, Burnett m.fl. Uttrycket "Artful dodger" refererar till en karaktär i Dickens *Oliver Twist* (Jack Dawkins, ficktjuv och Olivers vän). Benämningen kan översättas som "riktig filur" och kan användas om någon som uppfattas som ansvarslös eller som undviker att konfronteras med konsekvenserna av sina handlingar. Benämningen är en komprimering av Gubars tes: den ger namn åt en genomgående karaktärstyp som utmanar den viktorianska stereotypen om det oskyldiga eller naiva barnet. En huvudtanke hos Gubar är att visa hur kreativitet och handling strukturerar gestaltningarna av barnprotagonisterna. Tidigare forskning – hon skjuter särskilt in sig på Jacqueline Rose och hennes inflytelserika analys *The case of Peter Pan or the impossibility of children's fiction* (1984/1994) – har fokuserat de vuxnas föreställningar om barnet och sett barnet som offer ("victim" med Gubars ord) eller instrument för vuxensamhällets politiska föreställningar och begär. Barnlitteraturen kan beskrivas som ett koloniserat territorium (Gubar 2009, 41). Vad *Artful dodgers* istället analyserar är hur barnets potential och vilja till samarbete ("collaboration") gestaltas i texterna. Litteraturen, menar Gubar, handlar om delaktighet och inte om passivitet (Gubar 2009, 8f). Hon är emellertid noga med att visa att motsättningar och olika idéer bryts mot varann, blandas och förändras. Sin tes underbygger hon genom ett omfattande material av samtida artiklar och uttalanden.

Omslaget till *Artful dodgers* visar målningen "Escaping criticism" av den spanske konstnären Pere Borrell del Caso (1874) (Ill. 2). Den visar ett barn, eller en ung man, som stiger ut ur en tavelram. Det är en individ bokstavligen på flykt från ramen, avbildningen och föreställningen, en individ på flykt undan det reglerade och ordnade.

III. 2 Pere Borrell del Caso. *Escaping criticism*, 1874.

Det visas också av klädseln, inte ordnad, klass- eller samhällsanpassad, utan öppnad in mot kroppen genom skjortan och de korta byxorna. Sedd som illustration till Gubars tes handlar det om en individ på flykt från idén om barndomens oskuldsfullhet. Samtidigt blir det en bild av forskaren själv och hennes metod. Revisionen fordrar att man kliver ut ur den etablerade ramen, mot det icke välbekanta, och öppnar sig för möjligheterna. Målningen är gjord som trompe l'œil, men ögat luras definitivt inte av Gubars analys. Som forskare uppträder hon som en "artful dodger", men av högst övertygande slag. Hon använder skickligt de paradigmer som etablerats inom forskningen och det är inte bara Rose som hamnar i skottlinjen. James Kincaid med sin inflytelserika bok *Child-loving: the erotic child and the victorian culture* (1992) hör också till måltavlorna.

Revisioner, eller hellre omtolkningar av utforskade perioder och verk, finns det alldeles för litet av inom barnlitteraturforskningen. En utforskning där forskarens roll och syften inkluderas, där man

visar hur både forskningen på det generella planet och de enskilda forskarjagen konstruerar historien och analyserna. Det finns belysande exempel jämsides med Gubar. Ett sådant är Beverly Lyon Clarks kulturkonstruktivistiska analys av amerikansk barnlitteratur under 1800-talet, *Kiddie lit* (2003), som visar hur barnlitteraturen i USA manövrerades ut ur en större kulturell kontext och tappade i värde.

Viktigt att understryka är att det primära syftet inte är enkel kritik mot existerande forskning, utan fördjupande reflektion över forskningens syften och ambitioner. Det är ett metaperspektiv som har en naturlig plats i de litteraturhistoriska verken, men som också kan generera egna studier. Det handlar om utgrävningar av olika metodiska slag på det fält jag vill kalla barnlitteraturforskningens arkeologi. Det som saknas, menar jag, är reflekterande genomlysningar både av *forskningen* och av *dess utövare*, analyser av deras motiv, drifter, passioner och mål. Jag skulle vilja se fler filurer inom barnlitteraturforskningen.

1894 skrev Horace E. Scudder: "What may lie in the future I will not venture to predict, but it is quite safe to say that the form in which childhood is presented will still depend upon the sympathy of the imaginative writers with the ideal of childhood" (Scudder 1894, 244f). Må de imaginära forskarna inom den barnlitterära forskningsarkeologin kunna realiseras.

Biografisk information: Boel Westin är professor i litteraturvetenskap, särskilt barn- och ungdomslitteratur, och prefekt vid Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria vid Stockholms universitet. Hon har skrivit flera böcker om Tove Jansson, senast biografen Tove Jansson: ord, bild, liv (2007) och analyserat sagans betydelse i litteraturen genom studien Strindberg, sagan och skriften (1998). Pågående forskning behandlar äldre barn- och ungdomslitteratur före 1850 ur historiska och teoretiska perspektiv. Hon är vetenskaplig huvudredaktör för "Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia från 1300-talet till 2010-talet".

Kontakt: boel.westin@littvet.su.se

¹ Langmuir (160) är vidsträckt i sin tolkning. Hon menar att pojken uttrycker "dismay" och ser inte bara flickan som vinnare i kortspelet utan menar att denna kommer att växa upp till en "triumphant femme fatale".

Bibliografi

Bloom, Harold. *The anxiety of influence: a theory of poetry*. 2. ed., New York: Oxford UP, 1997 (1973).

Boas, George. *The cult of childhood*. London: Warburgh Institute, 1966.

- Brown, Penny. *A critical history of french children's literature*, Vol. 1: 1600–1830. New York: Routledge, 2008.
- Children's literature: an illustrated history*. Ed. Hunt, Peter & Butts, Dennis, Oxford: Oxford UP, (1995).
- Clark, Beverly Lyon. *Kiddie lit: the cultural construction of children's literature in America*. Baltimore: Johns Hopkins UP, 2003.
- Darton, F.J. Harvey. *Children's books in England: five centuries of social life*. 2. ed., [rev.]. Cambridge, 1970 (1932).
- Field, E.M. *The child and his book: some accounts of the history and progress of children's literature in England*. London: W Gardner, Darton & Co, 1895.
- Furuland, Lars, Ørving Mary. *Barnlitteraturen*. Stockholm: Rabén & Sjögren, 1990.
- Grenby, M. O. "The origins of children's literature". I *The Cambridge companion to children's literature*. Ed. M.O. Grenby and Andrea Immel. Cambridge: Cambridge UP, 2009, 3–18.
- Gubar, Marha. *Artful dodgers: reconceiving the golden age of children's literature*. Oxford: Oxford UP, 2009.
- Kincaid, James R. *Child-loving: the erotic child and victorian culture*. London: Routledge, 1992.
- Klingberg, Göte. *Svensk barn- och ungdomslitteratur 1591–1839: en pedagogik-historisk och bibliografisk översikt*. Diss., Stockholm: Natur & Kultur, 1964.
- Langmuir, Erika. *Imagining childhood*. New Haven & London: Yale UP, 2006.
- Lerer, Seth. *Children's literature: a reader's history from Aesop to Harry Potter*. Chicago: University of Chicago Press, 2008.
- Nodelman, Perry. *The hidden adult: defining children's literature*. Baltimore: Johns Hopkins UP, 2008.
- Rose, Jacqueline. *The case of Peter Pan, or, the impossibility of children's fiction*. 2. rev. ed. London: Macmillan, 1994.
- Scudder, Horace E. *Childhood in literature and art: with some observations on literature for children. A study*. Boston and New York: Houghton, Mifflin and Company, 1894.
- Sidén, Karin. *Den ideala barndomen: studier i det stormaktstida barnporträttets ikonografi och funktion*. Diss., Stockholm: Raster förlag, 2001.
- Sloane, William. *Children's books in England & America in the seventeenth century*. New York: King's Cross Press, 1955.
- Westin, Boel, "Texten, traditionen och teorin: vägar till ny forskning". I *Barnboken* 23 (2000), 2, 5–9.
- Westin, Boel, "Barnlitteraturforskning". I *Litteraturvetenskap – en inledning*, red. Staffan Bergsten, Lund: Studentlitteratur, 2 uppl., 2002, 129–142.
- Österberg, Eva, Folk förr: historiska essäer. Atlantis: Stockholm 1995.
- Note: This article is being published simultaneously in *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*/*Journal of Children's Literature Research* and *Nordic ChildLit Aesthetics/Barnlitterært forskningstidsskrift*